

Людмила Єршова

ORCID ID: 0000-0002-2346-5842

**Рецензія на навчальний посібник
«Проектна діяльність учнів професійно-технічних
навчальних закладів», Житомир, 2018**

Recenzja pracy dydaktycznej
„Działalność projektowa uczniów szkół zawodowych”, Żytomierz, 2018

Review of the manual
“Students project activity in the vocational training institutions”, Zhytomyr, 2018

Актуальність навчального посібника зумовлена необхідністю цілісного впровадження у закладах професійної (професійно-технічної) освіти України технологій проектного професійного навчання. Ці технології сприяють розвитку в майбутніх кваліфікованих робітників низки вмінь, зокрема: аналізувати навчальну інформацію та виробничі ситуації; планувати власну безпечну діяльність; критично мислити, висловлювати та доводити свої думки; самостійно вирішувати проблеми; співпрацювати в команді; відповідально ставитися до виконання дорученої справи та її завершення; презентувати результати власної праці тощо. Ефективність проектних технологій для системи професійно-технічної освіти України, насамперед, полягає в тому, що вони забезпечують здобуття майбутніми кваліфікованими робітниками професійних компетентностей у тісному зв'язку з реальною фаховою практикою й уможливають їхню підготовку до комплексної реалізації професійних обов'язків. Наголосимо, що основною метою професійно-технічної освіти України є формування

та розвиток професійних компетентностей особи, що потрібні для здійснення професійної діяльності, забезпечення конкурентоздатності, мобільності та перспектив кар'єрного зростання впродовж життя. Отже, не викликає сумніву важливість і доцільність застосування посібника, що рецензується, з метою творчого використання проектних технологій. Це сприятиме оновленню основних форм, методів і засобів професійного навчання.

У навчальному посібнику «Проектна діяльність учнів професійно-технічних навчальних закладів» (автори – В.М. Аніщенко, М.В. Артюшина, М.А. Вайнтрауб, Т.М. Герлянд, Д.В. Гоменюк, Н.В. Кулалаєва, Т.В. Пятничук, М.М. Шимановський) запропоновано серію тренінгів для майбутніх кваліфікованих робітників, а саме: «Знайомство з проектним навчанням», «Як визначити проблему проекту та шляхи її розв'язання?», «Як планувати життєвий цикл проекту?», «Як здійснювати роботу над проектом?», «Як презентувати проект?», «Як оцінити результат проекту?». Їх проведення спрямовується на розвиток в учнів знань, умінь та навичок проектної діяльності.

Тренінгова форма навчання дає змогу будувати навчальну діяльність учнів на основі їхнього власного досвіду з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей, соціально-психологічних властивостей учасників тренінгової групи. Взаємодія в умовах тренінгу забезпечує інтенсивне формування необхідних умінь учнів у процесі активної творчої діяльності як індивідуальної, так і групової. Проведення тренінгів потребує використання комплексу методів: інформаційно-презентативні (презентації, міні-лекції, бесіди, розповіді, демонстрації, ілюстрації), алгоритмічно-дійові («мозковий штурм», дискусії, кейси, робота в малих групах, рольові та дидактичні ігри), самостійно-пошукові (робота з літературою, письмові творчі роботи, проектування). Співвідношення методів і форм роботи під час кожного окремого тренінгу має індивідуальний характер, оскільки визначається специфікою його цілей та завдань. Водночас зазначимо, що загальна концепція проведення тренінгів передбачає наявність у кожному тренінгу таких структурних елементів: організаційних заходів (повідомлення теми, мети, плану та методики проведення тренінгу, встановлення відповідних принципів і правил роботи); актуалізації опорних знань (обговорення досвіду слухачів, аналіз виконання випереджаючих завдань); інформаційних блоків; практичних завдань; блоків активізації (цікаві факти, приклади та рекомендації); зворотний зв'язок (обговорення результатів виконання всіх завдань, які надаються до тренінгу,

анкетування, загальний аналіз результатів тренінгу, презентації робіт учнів та їх оцінювання).

У теоретичній частині тренінгів розкривається сутність проектної діяльності учнів і їхніх проектних дій на кожному етапі проекту. Схарактеризовано види й можливі результати (продукти) навчальних проектів, алгоритм визначення проектної мети та завдань. Представлено методики створення проектних команд та оцінювання результатів навчальної проектної діяльності учнів. Авторами проаналізовано життєвий цикл проекту, а також наведено приклади розроблення технологічної карти проекту та підготовки проектної презентації. Практична частина передбачає творче використання вправ та завдань, запропонованих авторами для закріплення теоретичного матеріалу.

Навчальний посібник призначений для педагогічних працівників, які розробляють і застосовують проектні технології, упроваджують навчальну проектну діяльність у професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників.